

Gedragswaarden
uitgangspunt van alles
wat we doen

hier kan ik **Mezelf** zijn

**Facts &
Figures**

**Voor iedereen een
passend traject**

**Een vaste
basis is
essentieel**

Werken aan de toekomst

4

Een opleiding is de sleutel tot een betere toekomst.

Politiek op bezoek

14

Hoog bezoek uit Den Haag aan Via Jeugd!

Ik Zorg

16

In de landelijke campagne Ik Zorg vertellen medewerkers van Via Jeugd over hun drijfveren.

Voorwoord *what's in a name?*

Maakt het wat uit hoe je heet? Iedereen heeft graag een naam waar hij zich prettig bij voelt. Een voornaam die mooi of juist stoer is en die bij de meeste mensen vanzelf gaat passen. Als het niet gaat passen, kiezen mensen soms voor een nieuwe naam die wel goed voelt.

En zo wordt Olivier dan op een dag Harrie en Truitje wordt Sofia. Een naam heeft betekenis. Alle naamgevers hebben nagedacht over de naam die zij gekozen hebben voor hun kind, voor hun huis of voor hun organisatie. Het is een verwijzing naar een gewenst leven of familielid. Het zegt iets over wat je hoopt dat het huis voor je zal betekenen. De naam van een organisatie zegt iets over wat je wil uitstralen of welke dienstverlening je aanbiedt.

Wij hebben gekozen voor een nieuwe naam. Daar hebben we goed over nagedacht. Is het in deze ingewikkelde tijden een goed moment om van naam te veranderen? Voegt een nieuwe naam iets toe aan de zorg voor onze jongeren? Want dat is bovenal waarvoor wij er zijn. Ons antwoord is ja. Met een nieuwe naam geven we aan waar we voor staan. We combineren 100 jaar expertise met een blik naar buiten. We laten zien dat onze organisatie, onze medewerkers en ons zorgaanbod zich ontwikkelen. We maken duidelijk dat we het niet alléén kunnen en dat we een onderdeel zijn van een keten. Met Via Jeugd maakt een jongere een stap op weg naar een veilige toekomst. Via is het Latijnse woord voor 'weg', maar betekent ook 'met behulp van'. Dat is de rol die Via Jeugd inneemt: een station op de weg van de ontwikkeling van jongeren.

Wij zijn Via Jeugd en daarover vertellen wij graag. Vanuit verschillende invalshoeken wordt er in dit magazine verteld over onze jongeren, over hun ouders en over al die mensen die op de een of andere manier bij ons werk betrokken zijn. Zo krijgen we samen met Via Icarus, Via Almata en Via Het Keerpunt grip op morgen!

3 VOORWOORD What's in a name?

4 WERKEN AAN DE TOEKOMST Met een opleiding op maat

6 GEDRAGSWAARDEN Het uitgangspunt van alles wat we doen

8 EEN PASSEND TRAJECT Voor elke jongere een uniek behandelplan

10 KORTER UIT HUIS Beter perspectief

13 FACTS & FIGURES Over Via Jeugd

14 VISIE VIA JEUGD Grip op morgen

18 POLITIEK OP BEZOEK Judith Tielen (VVD) en Rens Raemakers (D66)

19 VERNIEUWERS HARD NODIG Hugo de Jonge, minister van VWS

20 IK ZORG Drijfveren van Via Jeugd-medewerkers

22 DE KRACHT VAN SAMENWERKING Ketenpartners aan het woord

“Ik hoop

dat ik na de zomer weer terug kan naar mijn woonplaats. Ik wil daar begeleid wonen en een entree-opleiding gaan doen.

Nu zit ik bij IZEO. Ik ben bezig met mijn heftruckdiploma, heb mijn VCA-certificaat al gehaald en ga een intake doen om een lasdiploma te halen.”

‘Werken aan de toekomst’

Met een
opleiding
op maat

Via Jeugd helpt jongeren bij hun ontwikkeling richting de toekomst. Een goede opleiding is daarbij onmisbaar. Daarom heeft onderwijs een prominente plek in onze trajecten.

“Hoe moet dat nou met school?” Dat is een van de belangrijkste vragen die de ouders en/of verzorgers van onze jongeren hebben. De jongeren gaan overdag allemaal naar school en ze krijgen daarbij een persoonlijk programma, dat past bij hun niveau en interesse. De onderwijzers doen meer dan lesgeven: ze sturen ook op gedrag, samen met de groepsleiding. De jongeren krijgen les in kleine groepjes, waarbij theorie en praktijk elkaar afwisselen. Want onderwijs moet naast leerzaam, ook leuk, uitdagend en afwisselend zijn. Er zijn mogelijkheden op het gebied van onderwijs én examen-trajecten, zodat de jongeren een basis hebben om aan hun toekomst te bouwen.

Bij Via Het Keerpunt en Via Icarus werken we daarbij samen met SO/VSO St. Jozef, een school voor speciaal onderwijs. Jongeren die bij Via Het Keerpunt verblijven, gaan overdag allemaal naar school. Onderwijs en behandeling vormen een integraal onderwijsdagprogramma. Onder de noemer IZEO (Integraal Zorg en Onderwijs) krijgen jongeren die bij Via Icarus verblijven, een dagprogramma waarin onderwijs en behandeling in elkaar overlopen. Want het één kan niet zonder het ander. Jongeren van Via Almata volgen op het terrein een lesprogramma van het Olivijncollege van Koraal.

8 Gedragswaarden

Via Jeugd heeft tijdens intensieve gesprekken met jongeren, ouders en medewerkers acht gedragswaarden geformuleerd, die het uitgangspunt vormen van alles wat we doen. Op deze pagina's leest u welke gedragswaarden we hebben en op basis van welke uitspraken deze tot stand zijn gekomen. De uitspraken zijn, omwille van herkenbaarheid, deels geanonimiseerd.

1 We bieden jou rust en veiligheid

Beny, 17 [Via Het Keerpunt]: "Ik heb niet zo'n moeite met dat opsluiten. Als ik hier niet gezeten had, was ik zeker weer de fout ingegaan. Deze groep is mijn redding."

2 We respecteren wie je bent

Damien, 17 [Via Icarus]: "Ik ben een goeie jongen maar beïnvloedbaar, kan geen 'nee' zeggen en dan gaat het wel eens fout. Voor een zwaarder delict heb ik gezeten. Ik heb daar veel spijt van en zal het nooit meer doen. Gelukkig heb ik geen straf gekregen, maar voorwaardelijke straf en taakstraf. Ik wil mijn best doen voor mijn ouders en mijn zusje. Ik wil laten zien dat ik veranderd ben en dat ze trots op mij kunnen zijn."

3 Als het moeilijk is, staan we naast je

Tijdens zijn verblijf bij Via Almata is Alexander (15) een paar keer weggelopen. "Ik maakte foute beslissingen. Dat zie ik nu wel." Zijn mentor Richard: "Ik vond het jammer dat hij die keuzes maakte. Hij liep weg omdat hij geen zicht op perspectief had. Daar hebben we over gepraat. We hebben uitgezocht wat hij nodig heeft. De vrijheden die hij had verdiend, werden daarna bevroren, maar heeft hij inmiddels weer opgebouwd. Ik ben trots op hem."

4 We betrekken jou en de mensen die om jou heen staan erbij

Henny: "Ik blijf erbij: wat jullie mijn dochter Petra en mijn gezin te bieden hebben, kun je nergens anders zo krijgen. Het concept, de volgorde, het totaalplaatje en de hoop dat wij er als gezin sterk uitkomen. En dat Petra eindelijk geholpen gaat worden."

5 We willen je begrijpen

Keanu, 16 [Via Icarus]: "Ik had veel stress en wist niet wat Via Icarus was. Er kwam veel op mij af en er werden mij veel dingen afgenomen. Mijn vrijheid. Ik kon niet meer gaan en staan waar ik wilde, moest mij aan allerlei regels houden. Toen ging bij mij de knop om en besepte ik dat ik gewoon mijn best moest doen en mij zo goed mogelijk moest aanpassen. Twee personen waren voor deze positieve verandering heel belangrijk voor mij: mijn mentor en mijn vriendin, die ook hier woonde. Met mijn mentor had ik direct een klik. Hij is strikt op de regels, maar hij werkt met zijn hart. Hij maakt mij geen verwijten. Hij ziet mij en luistert naar mij."

6 We ondersteunen jouw groei

Dominique, 23 [Via Almata]: "Ik heb bij JeugdzorgPlus gezeten en ik moet zeggen dat ik dingen nog steeds toepas in het dagelijks leven. Onder meer denken voordat je wat doet, respectvol zijn naar anderen en anderen helpen. Ik heb zeker veel gehad aan de begeleiders. Ik hoop dat jullie met dezelfde inzet werken als toen ik bij jullie verbleef."

7 Afspraak is afspraak

Zamira, 15 [Via Icarus]: "De groepsleiding verwacht dat ik mij aan de gemaakte afspraken houd. Dus ik vind dat zij dat ook moeten doen. Anders is het toch niet eerlijk?!"

8 We werken samen aan de toekomst

Jan, groepsleider Via Almata: "Wat wij als team het belangrijkste vinden is maatwerk leveren, dus gericht op ieder individu. We willen iets betekenen voor de jongeren en iets positiefs meegeven voor de toekomst: iets in hun rugzakje stoppen dat ze nog niet hadden toen ze bij ons binnenkwamen."

Overzicht trajecten

Uitgangspunt: Elke jongere is uniek en krijgt daarom een behandel- of perspectiefplan op maat en in een (integraal) traject.

01. Strafrechtelijk traject

Via Het Keerpunt Kortdurend verblijf

Preventief: gemiddeld niet langer dan drie maanden, onderwijs is geïntegreerd, nadruk op begeleiding

Via Het Keerpunt Langdurig verblijf

Drie maanden tot 6 jaar, geïntegreerd onderwijs en individuele behandeling (indien nodig: ITA¹⁾)

Via Icarus

Via Almata

Meestal sprake van licht verstandelijke beperking

Transforensische jeugdzorg

Multidisciplinaire ontwikkeltafels waar jongeren worden besproken die op het randje van het strafrecht balanceren en (eventueel out-of-the-box) oplossingen worden gezocht om opname te voorkomen.

Civil trajectberaad, waarin ook de ouders betrokken zijn en een stem hebben over het traject dat hun kind gaat volgen. Er is echter al wel sprake van een **JeugdzorgPlus**-beschikking²⁾.

In Control Kennisoverdracht aan met name professionals (scholen en andere ketenpartners) met als doel te voorkomen dat een jongere van school wordt gestuurd of uit huis wordt geplaatst.

- 1) ITA: specialistische afdeling voor groepsongeschikte jongeren.
2) JeugdzorgPlus: gesloten jeugdzorg.
3) MST: Multisysteem Therapie, waarbij systeem staat voor de school, het gezin, vrienden, sportclubs en andere plekken.

Nazorg

Ambulante begeleiding

Nazorg

Ambulante begeleiding

Nazorg

Ambulante begeleiding, vaak met Wings-methodiek die ouders handvatten geeft om om te gaan met het gedrag van hun kind.

Ambulante begeleiding en nazorg, eventueel in samenwerking met andere organisaties waarbij de jongere met LVB-problematiek naar een meer permanente woonvorm wordt begeleid.

FasehuisPlus Hierbij krijgt de jongere, vanuit het Fasehuis in Tilburg geleidelijk aan meer vrijheid en zelfstandigheid. Tussendoor een stapje terug doen is mogelijk, zonder dat de jongere uit zijn of haar vertrouwde omgeving weg moet. Via Jeugd doet dit o.a. samen met Idris/Amarant.

Intensief nazorgtraject van vijf maanden door een multisysteemtherapeut. Via Jeugd doet dit samen met De Viersprong, Prisma, Juvent en MST-Nederland³⁾.

Jongere

03. Ambulante trajecten

Het verhaal van Joey

Een verblijf zoals het is

Joey was 13 toen hij voor het eerst in een jeugdzorginstelling werd geplaatst. Door ernstige gedragsproblemen heeft hij in verschillende groepen gezeten. Op zijn zestiende werd hij in een andere JJI geplaatst wegens een geweldsdelict. Daar ging het van kwaad naar erger. Joey was een jongen die geen geduld had en vervolgens snel boos werd. Na verschillende vechtpartijen met andere groepsleden en groepsleiding werd hij overgeplaatst naar de Buizerd, de ITA-afdeling van Via Het Keerpunt.

Boos, maar echt héél boos zijn

Inmiddels is Joey 19 en verblijft hij twee jaar op de Buizerd. Daniëlle Brinkhaus, gedragswetenschapper van de Buizerd vertelt: "Joey kon in het begin echt flink boos worden. Die boosheid kon ook lang duren, soms wel een week, voordat hij daar een beetje over kon praten en reflecteren. Om een voorbeeld te geven: Joey heeft een keer neus tegen neus gestaan met een groepsleider omdat hij het niet eens was met de zenderkeuze op televisie. Tegenwoordig wordt hij niet meer zo boos. Hij is nu gewoon, normaal boos, zoals andere jongeren ook boos worden." Joey: "Ik heb verschillende therapieën gevolgd, zoals cognitieve gedragstherapie, schematherapie en PMT. Ik word niet meer zo snel boos. Als ik dan boos word, denk ik nu van f*ck it, het heeft niet

zoveel nut. Gewoon naar voor blijven kijken. Ik wil hier weg. Ik moet vrijkomen. Ik wil m'n ding gaan doen. Dus dan moet ik ook niet boos gaan worden. In het verleden zou het me niet interesseren en zou ik schijt hebben aan diegene. Maar ik ben erachter gekomen dat ik dan meer schijt aan mezelf heb. Als ik bijvoorbeeld zeik heb met een groepsleider. Die groepsleider gaat aan het eind van de dag naar huis maar ik blijf daar en zit met de gevolgen."

"Ik ben niet meer zo'n heethoofd als vroeger"

Oefenen in een reguliere groep

Joey heeft een ITA-status, maar heeft hard gewerkt en mooie stappen gemaakt. Hij laat zien dat hij iets wilt bereiken. Daarom mag hij nu overdag gaan oefenen in een reguliere langverblijfgroep van Via Het Keerpunt, De Evenaar. Xander Boelens, gedragswetenschapper van De Evenaar, legt uit: "Vanwege de ITA-status slaapt Joey nog op de Buizerd en oefent hij overdag op De Evenaar met de bedoeling om over een paar weken terug te gaan naar een JJI dichterbij zijn woonplaats." Joey vertelt: "Ik kom uit Friesland. Dat is 6u5min reizen met de trein. Dat is echt ver." Xander: "Joey werd in Cadier en Keer geplaatst aangezien Via Het Keerpunt een landelijke bestemming voor ITA-jongeren heeft."

Xander: "Ik merk aan Joey dat hij, in het algemeen, heel prettig is in de omgang. Hij gebruikt veel humor. Dat gebruikt hij dagelijks, ook om eens een geintje uit te halen." Joey: "Ja klopt, een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd." Wanneer Joey wordt teruggeplaatst naar de JJI die dichterbij zijn thuissituatie ligt, moet hij nog acht maanden binnen blijven. Daarna krijgt hij nog een half jaar STP. Na zijn STP wil hij begeleid wonen en zijn uiteindelijke doel is zelfstandig wonen.

Bodyguard worden

Joey: "Ik ben al in zoveel groepen en instellingen geweest. De regels ken je op een bepaald moment wel. Maar ik heb er genoeg van. Dus ik moet nu gewoon mijn best doen." "Ik ga hier naar school en haal m'n certificaten. Zodra ik hier buitenkom, wil ik instromen in MBO-niveau 3. Daarna wil ik de beveiligersopleiding gaan doen. Ik wil graag bodyguard van artiesten worden. Als ik een artiest zou kunnen kiezen die ik het liefst zou willen beveiligen, zou dat rapper 50 Cent zijn. Dat lijkt me gaaf! En iemand uit Nederland? Dan zou ik Ali B kiezen. Dat lijkt me wel lachen", vertelt hij enthousiast. Daniëlle is trots op de vooruitgang van Joey en zegt: "Joey kiest voor zijn eigen traject en laat zich niet meeslepen in het negatieve gedrag van anderen. Joey is Joey en hij kiest voor zichzelf en dat vind ik een hele sterke eigenschap." Genieten van de kleine dingetjes. Joey mag sinds kort ook op onbegeleid verlof.

Xander Boelens | Gedragswetenschapper

"Ik ben nu twee keer 1 uur en een keer 2 uur op onbegeleid verlof geweest. Hiervoor had ik begeleid verlof en was er altijd minimaal één groepsleider bij mij. Tijdens mijn verlof ga ik beltegoed halen of even naar de kapper. Kleine dingetjes. Want in twee uur heb je niet veel tijd. Maar als ik dadelijk langer verlof heb, dan wil ik wel weer een keer naar de bios gaan."

Vooruit kijken

Joey: "Ik ben niet meer zo'n heethoofd als vroeger. Ben ondertussen ook al wat ouder geworden. Maar als ik buitenkom, dan ga ik niet meer blowen. Ik denk dat ik ook ga stoppen met roken. Ik wil werken, eerlijk werken, laat ik het zo zeggen. Dat is iets wat ik nog nooit heb gedaan, dus daar ga ik ook maar eens mee beginnen. En naar school gaan. Dat deed ik eerst ook al, maar hopelijk kan ik nu op school blijven en word ik niet weggestuurd. Dat zijn de grootste dingen die ik ga veranderen."

Uit privacyoverweging is de naam van Joey gefingeerd.

JJI-termen

JJI is een Justitiële Jeugdinstantie.

ITA ofwel Individueel Trajectafdeling is in principe bedoeld voor jongeren met een PIJ-maatregel voor wie een groepsgerichte benadering nadelig is gebleken. Op de ITA-afdeling doorlopen de jongeren een individueel behandeltraject, dat met name gericht is op het verminderen van ongewenst (groepsongeschikt) gedrag.

PIJ-maatregel is een maatregel in het Nederlands jeugdstrafrecht. "PIJ" staat voor "Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen". De maatregel staat ook wel bekend als jeugd-tbs, maar dit is geen officiële term.

STP ofwel Scholings- en Trainingsprogramma is proefverlof waarbij jongeren nog onder verantwoordelijkheid vallen van het ministerie/de JJI, maar ze wonen en werken of gaan naar school buiten de instelling.

PMT ofwel Psychomotorische therapie: door middel van oefeningen in de gymzaal krijgen jongeren aangeleerd hoe ze zichzelf kunnen afremmen en hun eigen grenzen aangeven.

Schematherapie kijkt naar de disfunctionele schema's. Iedereen heeft schema's, maar niet alle schema's zijn even handig om te hebben op bepaalde momenten. Door middel van kaarten met schemamodi wordt gekeken naar welke modus op dat moment aanwezig is en worden jongeren bewust van de keuzes die ze maken en gaan ze nadenken over de consequenties.

CGT ofwel Cognitieve gedragstherapie: leren hoe je je gedachten, gevoelens en gedrag kunt beïnvloeden.

Daniëlle Brinkhaus | Gedragswetenschapper

Facts & Figures

Bij Via Jeugd werken ca. **380** mensen,
inclusief alle stagiaires en de vrijwilligers.

**In Via Het Keerpunt zijn in 2018 121 jongeren
ingestroomd en 142 uitgestroomd. Zij verbleven hier
gemiddeld 57 dagen.**

Bij Via Icarus hebben we het
afgelopen jaar 149 jongeren
behandeld. Zij verbleven
gemiddeld 168 dagen bij ons.

149

90% van de jongeren die binnen Via Jeugd verbleven, heeft
na afloop een dagbesteding (school, studie of werk).

In Via Almata zijn het afgelopen jaar **155** jongeren
behandeld. Gemiddeld verbleven zij hier **165** dagen.

Bij meer dan 85% van de jongeren
die binnen Via Jeugd verbleven, is
het traject volgens plan beëindigd.

85%

Onze
visie

Grip op morgen

De jeugd heeft de toekomst. Maar wat nu als je geen grip meer op hebt op die toekomst? Wanneer je vanwege complexe gedragsproblemen meer zorg nodig hebt dan anderen je kunnen bieden? Dan is Via Jeugd er voor je.

Grip op morgen

visie Via Jeugd

“Ik wil jullie graag even voorstellen aan Damien” vertelt Jantien Kuperus, bestuurder van Via Jeugd. “Damien woont al vanaf zijn tiende jaar niet meer thuis vanwege gedragsproblemen. Als hij 12 jaar is, wordt hij voor het eerst in een Justitiële Jeugdinstelling (JJI) geplaatst voor een overval. Daarna volgen er nog meerdere plaatsingen binnen JeugdzorgPlus en open jeugdzorg.

Na een nieuw gewelddadig delict komt hij op zijn zestiende weer in een JJI terecht. Na 1 jaar intensieve behandeling en therapie mag hij de Justitiële Jeugdinstelling verlaten. Momenteel verblijft hij bij de JeugdzorgPlus waar hij in een open setting werkt aan zijn terugkeer in de maatschappij. Jantien: “Damien is één van de jongeren waar wij

ons dagelijks keihard voor inzetten. Samen met onze jongeren en hun omgeving, zoals ouders, werken we aan de toekomst in de meest brede zin van het woord. Door nu te investeren in deze jongeren, door onze opvang, behandeling en begeleiding, zorgen we er samen voor dat jongeren weer volop meedoen in de maatschappij.”

Waarom doen we wat we doen?

“Vorig jaar hebben we hard gewerkt aan onze strategische visie. We hebben ons de vraag gesteld wie we willen zijn en waarom. En hoe brengen we dat in de praktijk? Kortom: Wie zijn we en waarom doen we wat we doen? Om antwoord te krijgen op die vragen zijn we in gesprek gegaan met jongeren en medewerkers. We hebben gevraagd wat zij belangrijk vinden, wat hun drijfveren zijn en wat er leeft onder hen. Op deze wijze hebben we achterhaald hoe de jongeren en medewerkers tegen de organisatie aankijken, wat zij belangrijk vinden en waar mogelijke verbeterpunten liggen.

Daarom heet onze toekomstvisie ook Samen met Jou. We weten wat we willen, we hebben ideeën hoe we dat willen bereiken en we pakken het samen aan. Die gezamenlijkheid is onze grootste kracht.”

De kr8 van Via Jeugd

“In de toekomstvisie staan de kernwaarden van de organisatie. Maar misschien nog wel belangrijker zijn de acht gedragswaarden, die we samen met de jongeren hebben geformuleerd. Wat mij betreft is de vijfde gedragswaarde echt de kern van wat Via Jeugd doet: “Er is altijd weer een volgende dag met nieuwe kansen”. Alle jongeren verdienen een tweede kans. Bij Via Jeugd bieden we jongeren soms een derde, vierde of nog meer kansen. Wij zijn vaak de laatste strohalm voor de jongeren die wij behandelen. Maar nog belangrijker: we zijn vooral een nieuw begin. Maatwerk is daarbij essentieel. Wij blijven naast de jongere staan, ook als het heel moeilijk wordt.”

Nabije omgeving erbij betrekken

“Grip krijgen op de toekomst kan niemand alleen. Daarom investeren we ook in goede ambulante zorg, bij de jongeren thuis. Dat doen we samen met andere partijen en de nabije omgeving van de jongeren. Alleen zo kunnen we onze jongeren op een veilige manier ondersteunen bij hun ontwikkeling, zodat ze grip krijgen op hun toekomst en uiteindelijk weer kunnen meedoen in onze maatschappij. Voorkomen dat jongeren terugvallen in het oude systeem: dát is waar alles op gericht is.”

We kunnen het niet alleen

“Wij blijven aandacht vragen voor ons vaak heel ingewikkelde, maar ook mooie werk. Aandacht in de context van doorzetten en vaak opnieuw beginnen. Aandacht voor hoe er met echte en oprechte betrokkenheid naar onze jongeren gekeken wordt. Aandacht voor het feit dat er naast de grote zorgen ook veel bereikt wordt. Aandacht voor onze uitspraak: “We staan naast je, ook als het heel moeilijk wordt.” Maar ook aandacht voor hoe we in de maatschappij samen verantwoordelijkheid moeten dragen voor deze jongeren en voor het goed en passend vormgeven van de JeugdzorgPlus. Daarvoor hebben we onze ketenpartners hard nodig. Daarom adviseren we gemeenten niet alleen over de zorg die jongeren na hun verblijf bij Via Jeugd nodig hebben, maar proberen we ook te voorkomen dat ze in JeugdzorgPlus terechtkomen. ‘Samen met Jou’ gaat dus niet alleen over ons of over de jongeren, maar juist ook over onze partners. Want alleen samen kunnen we jongeren de zorg bieden die ze nodig hebben. En alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat zij de weg naar een betere toekomst kunnen inslaan.”

En hoe gaat het nu met Damien?

Op dit moment verblijft Damien in de JeugdzorgPlus. Hij volgt de kamertraining en heeft een eigen woonruimte op het terrein van Via Icarus. Naast kamertraining krijgt Damien therapie waar hij leert hoe hij met zijn gevoelens en agressie om kan gaan. Hij heeft ondertussen zelfs zijn theorie- en praktijk-examen voor heftruckchauffeur gehaald.

Politiek op bezoek

Judith Tielen (VVD) en Rens Raemakers (D66) hebben jeugdzorg in hun portefeuille. Zij kwamen op werkbezoek bij Via Jeugd, om meer te leren over JeugdzorgPlus. Raemakers bezocht Via Icarus, Via Het Keerpunt én Via Almata.

Hierover vertelde hij later in de Tweede Kamer: "Afgelopen zomer was ik op werkbezoek bij Via Almata, een instelling voor JeugdzorgPlus in Ossendrecht. Ik kreeg daar een rondleiding van een meisje dat in de instelling verbleef.

De kleine ruimtes, de sloten op de deuren, de symbolen en etiketten die overal hingen, alle regels waaraan je je als jongere moet houden: het is niet niks om gesloten te zitten. Het meisje dat me de rondleiding gaf, kon dat allemaal heel goed verwoorden, ondanks haar licht verstandelijke beperking - waarvan trouwens helemaal niks te merken was. Voor mij was het heel waardevol om zo een uniek kijkje in de keuken te kunnen nemen.

Ik sprak tijdens de lunch een aantal meiden van tussen de 14 en 18 jaar oud. Ze vertelden mij heel aangrijpende persoonlijke verhalen, over mishandeling, verwaarlozing, armoede, maar ook over onbegrip. Ik vroeg wat ik voor hen zou kunnen doen. Eén van hen antwoordde gelijk: 'Haal me

hier snel weg, alsjeblieft.' En dat komt dan wel even binnen. Want als politicus kun je op dat niveau iemand ook niet helpen. Ik heb die dag gezien hoe de medewerkers van Via Almata met ziel en zaligheid voor die meiden werken. Ik heb gezien dat het niet aan hen ligt. Zij hebben echt hart voor de zaak. Maar ik vroeg me natuurlijk wel af: zijn alle meiden hier goed geholpen? Zou een pleeggezin of een gezinshuis niet mogelijk zijn? Vaak zal het antwoord nee zijn, maar ik vroeg het me wel af."

Rens Raemakers nam een uitnodiging mee voor minister Hugo de Jonge die Alexander, één van de jongeren, had gemaakt. Minister De Jonge nam de uitnodiging aan en kwam op 10 april op bezoek; het verslag staat op de pagina hiernaast. Alexander verbleef op dat moment niet meer bij Via Almata, maar was wel aanwezig bij het bezoek. Hij vertelde de minister dat hij elders in een open groep woont en dat het goed met hem gaat. Volgens zijn begeleiders had hij de dag van zijn leven!

Bezoek van Sander Dekker

Sander Dekker, minister voor Rechtsbescherming, bezocht in januari diverse locaties in Limburg. Hij bracht onder meer een bezoek aan Via Het Keerpunt.

Medewerkers van Via Het Keerpunt vertelden de minister hoe ze samen met ouders, verzorgers en ketenpartners jongeren een zo goed mogelijk perspectief proberen te bieden. Ze lieten onder meer zien hoe jongeren met behulp van Virtual Reality leren omgaan met heftige emoties. De jongeren vertelden de minister dat zij het belangrijk vinden dat ze niet over één kam worden geschoren, maar dat er per jongere individuele afspraken moeten worden gemaakt.

Minister Hugo de Jonge prijst Via Jeugd

"We hebben vernieuwers zoals jullie hard nodig!"

Op 10 april bezocht Hugo de Jonge, minister van VWS, Via Almata. Daarbij sprak hij onder meer met de familie van Stan, die deel heeft genomen aan het traject ThuisBest.

De moeder van Stan vertelt dat er al snel een ontspannen en vertrouwelijk gesprek met de minister ontstond. "Ik vertelde hem hoe vreselijk ik het vond om Stan door de politie te laten oppakken." Zijn vader vertelde dat hij het heel erg vond dat zijn zoon naar JeugdzorgPlus moest, maar voor hun gezin was dat nog de enige mogelijkheid om de onhoudbare situatie thuis op te lossen. "We voelden ons echt geholpen door Leo, onze trajectbegeleider van Via Almata en de MST-therapeut van De Viersprong. Ik ben blij. Ik ben blij dat ik mijn verhaal heb mogen doen bij de minister. Hij begreep mij en weet waar ik het over heb. Dat is niet altijd het geval bij de overheidsinstanties waar we mee te maken hebben!"

Inkopen en aanbesteden Jeugdzorg(Plus)

Jantien Kuperus, bestuurder van Via Jeugd, besprak met de minister het inkopen en aanbesteden van Jeugdzorg en JeugdzorgPlus. "De inkoop en aanbesteding van jeugdzorg is een dynamisch en ingewikkeld proces. Ook voor ons. Er is op dit moment veel maatschappelijke aandacht voor jeugdzorg en dat moeten we vooral als een gezamenlijke verantwoordelijkheid zien."

Geslaagd werkbezoek

Niet alleen de ouders en medewerkers van Via Almata kijken terug op een geslaagd werkbezoek, ook de minister zelf was enthousiast. Hij prees het vernieuwingsplan van de organisatie en nodigde Via Almata uit om hier, in vervolgoverleg, verder op in te gaan. "We hebben vernieuwers zoals jullie nodig!", zei hij na zijn bezoek.

Han - groepsleider

"Ik ga nog elke dag naar mijn werk met het gevoel dat ik een verschil maak. Dat maakt mij enthousiast. Op de ITA-afdeling waar ik werk, zitten zeven van de dertien jongens die in Nederland jeugd-tbs hebben en niet kunnen functioneren in een grotere groep. We proberen hen te leren op een andere manier te communiceren. Als zij blaffen, dan zet iedereen een stap achteruit. Wij zetten er juist een vooruit. We bespreken dingen en zijn het soms heel erg oneens, maar dan zijn ze me niet kwijt. Als zij doorkrijgen dat je ook zo met elkaar om kan gaan, dan vind ik dat mooi."

Dominique - gedragswetenschapper

"Ik zei vroeger altijd: geef mij maar de zwaarste baan die er is. Ik hou van een uitdaging en wil mezelf graag bewijzen. Ik heb een pittige baan, maar het is ook zo tof. Ik werk met slachtoffers van loverboys. Ze hebben vaak veel schaamte en schuldgevoel. Ik kijk wat hun kwaliteiten en uitdagingen zijn, zodat we samen kunnen ontdekken hoe ze om kunnen gaan met hun problemen. Als ze lachen als ze een complimentje krijgen of kunnen bellen met hun moeder, of als ze iets terugkrijgen van wie ze waren, dan is dat zo mooi om te zien. Die meiden mogen ongelooflijk trots zijn op wat ze hier doen, en ik ben weer trots op hen."

Ik Zorg

Werken in de zorg is leuk en uitdagend. In de landelijke campagne Ik Zorg laten meer dan zeshonderd mensen met uiteenlopende beroepen in de zorg zien hoe veelzijdig hun werk is. Ook medewerkers van Via Jeugd doen mee!

Saskia - ambulant begeleider

"Iedereen denkt dat ik een zwaar beroep heb, maar het is maar net wat je ligt. Met jongeren kan ik echt een verbinding maken. Ik kom bij gezinnen thuis om te kijken wat de problemen zijn. Een van de jongeren die me is bijgebleven, is een jongen die in JeugdzorgPlus had gezeten. Hij schaamde zich heel erg voor zijn strafblad en dacht dat niemand hem zou aannemen. Ik leerde hem te incasseren. Uiteindelijk ging hij psychologie studeren en heeft hij de criminaliteit helemaal achter zich gelaten. Dat is waar je het voor doet, dat je ziet dat ze ondanks hun slechte start een heel leuk leven kunnen opbouwen."

Nynke - groepsleider

"De keuze om hier te gaan solliciteren, was de beste keuze uit mijn leven. Veel mensen hebben een oordeel over onze jongeren als ze hen op straat zien staan. Ik vind het belangrijk om verder te kijken dan die eerste indruk. In JeugdzorgPlus kijken we steeds meer wat een kind nodig heeft om het optimale uit zichzelf te halen. Die puzzel om daarachter te komen, vind ik heel leuk. Daarnaast organiseer ik activiteiten. Een quiz, een vakantieweek... Laatst zat ik met een paar jongeren op het strand. Toen dacht ik: ik krijg gewoon betaald om dingen te doen die ik leuk vind. Hoe geniaal is dat?"

Han - groepsleider

Dominique - gedragswetenschapper

Saskia - ambulant begeleider

Nynke - groepsleider

De kracht van samen- werking

Wat ons
verbindt

Wij helpen jongeren grip te krijgen op hun leven. Maar dat kunnen we niet alleen. Samen met onze ketenpartners en opdrachtgevers werken we aan een betere toekomst voor onze jongeren. Lees hier hoe zij deze samenwerking ervaren.

Rita van den Elzen | Kinder- en jeugdpsychiater

Rita van den Elzen, kinder- en jeugdpsychiater
Mondriaan voor geestelijke gezondheid:

“Samen jongeren die het moeilijk hebben op de rit krijgen”

“Via Icarus en Mondriaan werken al lang, en nu weer steeds intensiever, samen. Professionals van beide organisaties vullen elkaar aan en het is altijd goed samen na te denken over ingewikkelde problematieken in de actuele jeugdzorg. Bijvoorbeeld in het Transforensische Jeugdzorg ontwikkelteam. Zo ontstaat veel creativiteit en dat leidt tot plannen om nog nauwer samen te gaan werken.

Zo waren er onlangs jeugdigen bij ons in behandeling die, na een risicovol agressief incident, voor tijdelijke veiligheid bij Via Icarus geplaatst werden. Na deze tijdelijke plaatsing konden zij met een voorwaardelijke machtiging JeugdzorgPlus weer bij ons behandeld worden. Ook hebben we te maken met jongeren die na een lang traject met JeugdzorgPlus, via een tussentraject bij ons, weer terug naar huis of in elk geval de eigen regio gaan. Zo groeien er

toenemende samenwerkingsverbanden tussen JeugdzorgPlus en GGZ. Samen denken we na hoe het beter kan, ook met de ambulante teams van Via Icarus en ons eigen Ortho-Fact-team.

Wat ons verbindt met de collega's van Via Icarus is de bevoegdheid om met jongeren die moeilijk gedrag vertonen - vaak omdat ze het al heel moeilijk hadden in het leven - te kijken hoe we hun leven weer op de rit krijgen. Met respect voor zowel hun ontwikkelingskansen, als hun ontwikkelingsnaden. Via Icarus werkt op de groepen met de methodiek Geweldloos Verzet. Bij Mondriaan zijn wij bezig met cursussen Geweldloos Verzet voor ouders. Samen willen we meer producten ontwikkelen voor jongeren én ouders. Via Icarus en Mondriaan kunnen samen in de toekomst nog meer betekenen voor jongeren die onze zorg nodig hebben.

Gouverneur Theo Bovens:

“Via Het Keerpunt hoort bij ons”

Er lijken weer spannende tijden aan te breken voor Het Keerpunt. Na de brief, het debat en de moties rondom de casus Michael P. buigt het departement, en dus ook de minister, zich nu over de toekomst van de Justitiële Jeugdinstanties (JJI). Dus ook over de toekomst van Via Het Keerpunt. Hieronder vertelt Gouverneur Theo Bovens waarom Het Keerpunt zo belangrijk is voor Limburg.

“Via Het Keerpunt is een onmisbare schakel in de Limburgse zorgketen. Het is belangrijk dat in Limburg de keten van voorzieningen voor jongeren zo compleet mogelijk is. Zeker na de stelselwijzigingen in het kader van jeugdzorg is het van belang dat wij in de provincie kennis hebben op het gebied van specialistische jeugdzorg. Via Het Keerpunt is er wat mij betreft niet alleen voor Limburgse jongeren, maar ook voor jongeren elders uit het land.

Ook is Via Het Keerpunt een belangrijke netwerkpartner van de provincie Limburg. Ten tijde van de grote instroom van vluchtelingen was er discussie over de Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV). Toen werd er beroep gedaan op de kennis van Via Jeugd om voor deze jongeren iets speciaals te kunnen betekenen in Zuid-Limburg. Het is een kenniscentrum met een

grote expertise voor deze speciale groep jongeren. Via Het Keerpunt is een unieke instelling en ik hoop dat het Rijk dat ook zal blijven erkennen. Als Via Het Keerpunt er niet zou zijn, zou dat betekenen dat jongeren én de mensen om hen heen naar een voorziening moeten gaan die ver buiten Limburg ligt. Met een lengte van 168 km, is Limburg een lange provincie. Dat is even lang als Nederland breed is. Het is dus van belang dat dit soort voorzieningen verspreid zitten over Nederland. Daarnaast draagt Via Het Keerpunt ook bij aan de regionale economie en het imago van de provincie. Via Het Keerpunt doet veel goede dingen voor jeugdigen in deze provincie en dat willen we niet verloren zien gaan.

Tot slot, en dat zeg ik als historicus: de nieuwe naam Via Jeugd is een mooie naam, maar neem ook de goede dingen uit het verleden mee naar de toekomst.”

Theo Bovens | Gouverneur

Ina Slot - kinderrechter

“Ik vind ThuisBest een heel mooi traject”

De kinderrechter is degene die bepaalt dat een jongere, afhankelijk van de situatie, een machtiging voor JeugdzorgPlus of jeugddetentie krijgt. Ina Slot is kinderrechter bij de rechtbank Zeeland-West-Brabant en vertelt over haar ervaringen met Via Jeugd.

“Ik kom in mijn werk op verschillende manieren met jeugdzorg in aanraking. In sommige gevallen stel ik een jongere onder toezicht, wanneer die wordt bedreigd in zijn ontwikkeling doordat de ouders niet goed voor hem of haar kunnen zorgen. In andere gevallen kan het gaan om ernstige kindeigen problematiek of is er sprake van een combinatie van beiden.

Een gezinsvoogd of casemanager die betrokken is bij het gezin kan hulp inzetten, zoals jeugdhulp. Er worden afspraken gemaakt en doelen gesteld. Als de doelen niet gehaald worden, kan een tijdelijke uithuisplaatsing noodzakelijk zijn. Dat gebeurt bij voorkeur in een pleeggezin of een gezinshuis, maar het kan ook een instelling zijn waar de jongere kan verblijven en behandeld kan worden. Als ook dat niet het gewenste resultaat oplevert en er zeer intensieve jeugdhulp ingezet moet worden, kan ik een machtiging voor JeugdzorgPlus afgeven.”

Afweging JeugdzorgPlus

“Een machtiging gesloten jeugdhulp, ook wel JeugdzorgPlus genoemd, geef ik meestal pas af wanneer al andere hulp is geprobeerd en het geen resultaat heeft gehad. Bijvoorbeeld wanneer jongeren zich onttrekken aan het gezag van hun ouders, weglopen of wanneer ze een onregelmatig bestaan leiden, soms met verslavingsproblematiek, maar altijd in combinatie met zeer ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen die de jongeren ernstig in hun ontwikkeling belemmeren. In zo’n geval kun je niet anders dan een jongere gesloten plaatsen, om te voorkomen dat hij of zij verder afglijdt. In uitzonderlijke gevallen komt JeugdzorgPlus meteen in beeld als de verwachting is dat een lichtere vorm van jeugdhulp niet werkt. Je pakt dan eigenlijk direct door en hoopt daarmee ernstig leed te voorkomen. Dat zijn ingrijpende beslissingen. Een gesloten plaatsing behoeft de instemming van een onafhankelijke gedragswetenschapper die de jongere met het oog op die plaatsing kort tevoren heeft onderzocht.”

Samenwerking

“Ik geef als kinderrechter een machtiging af voor bijvoorbeeld drie of zes maanden, maar ik kan geen invloed uitoefenen op de behandeling die een kind krijgt. Dat vind ik soms jammer, want ik heb nu eigenlijk geen zicht op wat er in de tussentijd gebeurt. Bij Via Almata merk ik dat de behandeling doorgaans snel en goed wordt ingezet. Mijn contacten met de instellingen voor JeugdzorgPlus in ons arrondissement - en dus ook met Via Jeugd - zijn beperkt, maar met enige regelmaat zijn er wel gesprekken over bijvoorbeeld de aanpak van een voorwaardelijke machtiging. Deze voorwaardelijke machtiging wordt meestal ingezet als een jongere al een tijd gesloten geplaatst is geweest, maar eraan toe is om naar huis te gaan, meestal met inzet van Multisysteem Therapie, een zeer intensieve behandeling van de jongere en zijn of haar ouders. De jongere gaat dan naar huis of naar een open setting, maar kan weer teruggeplaatst worden in JeugdzorgPlus als hij of zij zich niet aan de opgelegde voorwaarden houdt. Die terugplaatsing kan voor korte tijd zijn, een zogenoemde time-out of correctieplaatsing, maar kan ook voor de resterende

duur van de machtiging zijn. Dit hangt van de ernst van het overtreden van de voorwaarden af.”

Werkbezoeken

“Ook leggen we soms werkbezoeken af. Dat is erg nuttig, want ons team van kinderrechtters wisselt door de jaren heen en het is voor ons goed om te zien hoe het programma van de instelling eruit ziet en tegen welke dilemma’s zij aanlopen. Wij kunnen en mogen ons niet met het werk van JeugdzorgPlus bemoeien en zij zich niet met het onze, maar het is goed om te overleggen over de vlakken waar ons werk elkaar raakt. En daarvoor is tijdens deze gesprekken en bezoeken altijd ruimte.”

“Een machtiging JeugdzorgPlus geef ik meestal pas af wanneer al andere hulp is geprobeerd en het geen resultaat heeft gehad”

Via Almata

“Wanneer het gaat om JeugdzorgPlus zie ik vaak dat jongeren bij Via Almata geplaatst worden, mede omdat het in deze regio ligt. Wat ik bij Via Almata heel mooi vind, is het traject ThuisBest. Met name de korte duur van JeugdzorgPlus in combinatie met de Multisysteem Therapie die tijdens de plaatsing al begint en thuis doorgaat, vind ik erg effectief. De jongere kan na JeugdzorgPlus in de meeste gevallen weer terug naar zijn of haar oude school. Bovendien houdt de overzichtelijke, korte duur van de plaatsing de motivatie van de jongere vast. Bij een langdurigere plaatsing worden jongeren makkelijker ‘behandelmoe’ en verliezen hun motivatie, omdat de situatie eindeloos lijkt te duren. Ik heb dan ook het idee dat ik jongeren die het ThuisBest-traject hebben doorlopen, minder vaak terugzie. Dat zegt wel iets over de effectiviteit ervan.”

Grip op morgen

Colofon

Concept, redactie, ontwerp, druk
iBiZZ i.s.m. Via Jeugd

Fotografie
De getoonde jongeren op de foto's in
dit magazine zijn ter illustratie.

Via Jeugd
Via Icarus, Via Het Keerpunt
Pater Kustersweg 8
6267 NL Cadier en Keer
043 407 71 50
info@viajeugd.nl

Via Almata
O.L. Vrouwe Ter Duinenlaan 193
4641 RM Ossendrecht
0164 27 11 40
info@viajeugd.nl

Volg ons ook op

